

Undersökning af tobaksindustrien i Finland. På uppdrag af industristyrelsen och under dess öfverinseende värkställd af G. R. SNELLMANN. Helsingfors 1903.

Meddelanden från k. kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik. Stockholm 1903—04.

Arbeidsmarkedet. Udgivet af det statistiske Centralbureau, Kristiania 1903—04.

De ovennævnte Arbejder betegne alle tre — hver paa sin Vis -- Nydannelser paa den sociale Statistiks Omraade.

Med G. R. Snellmanns Bog om Tobaksindustrien er det første Skridt gjort til en finsk »Arbejdsstatistik«, i det væsentlige efter svensk Mønster. I Sverige, hvor den første officielle arbejdsstatistiske Publikation udsendes i 1899, har Socialstatistiken allerede nu faaet faste Rammer, idet der i Fjor er oprettet en Afdeling for Socialstatistik under Kommerskollegiet, hvorfra de nævnte »Meddelanden« udsendes i regelmæssige Hefter. I Norge har man valgt at knytte Socialstatistiken til det statistiske Centralbureau, der allerede for flere Aar siden har udgivet en Række Monografier over Arbejds- og Indtægtsforhold, og hvor der nu fra 1. April 1903 er oprettet en særlig Afdeling for Arbejdsledighedsstatistik, hvis Meddelelser bære ovenanførte Titel.

— Den finske Bog om Tobaksindustrien er betegnet som »Arbejdsstatistik I«, og af Forordet erfarer man, at Æmnet for den næste Publikation vil blive den fabrik-mæssige Tekstilindustri. Hensigten er da aabenbart at forberede en regelmæssig Socialstatistik gennem Udarbejdelsen af en Række Specialundersøgelser, hver omfattende en enkelt Industrigren. Fordelen herved er iøjnefaldende: ved til en Begyndelse at koncentrere Arbejdet og Kræfterne om et enkelt Æmne, der bearbejdes i Dybden, bliver man fortrolig med Vanskelighederne og faar man Lejlighed til at gøre Erfaringer med Hensyn til Valget af Metode og Arbejdets hele praktiske Anordning. Paa den anden Side er det klart, at Omkostningerne ved saa-

Undersökning af tobaksindustrien i Finland. På uppdrag af industristyrelsen och under dess öfverinseende värkställd af G. R. SNELLMANN. Helsingfors 1903.

Meddelanden från k. kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik. Stockholm 1903—04.

Arbeidsmarkedet. Udgivet af det statistiske Centralbureau, Kristiania 1903—04.

De ovennævnte Arbejder betegne alle tre — hver paa sin Vis -- Nydannelser paa den sociale Statistiks Omraade.

Med G. R. Snellmanns Bog om Tobaksindustrien er det første Skridt gjort til en finsk »Arbejdsstatistik«, i det væsentlige efter svensk Mønster. I Sverige, hvor den første officielle arbejdsstatistiske Publikation udsendes i 1899, har Socialstatistiken allerede nu faaet faste Rammer, idet der i Fjor er oprettet en Afdeling for Socialstatistik under Kommerskollegiet, hvorfra de nævnte »Meddelanden« udsendes i regelmæssige Hefter. I Norge har man valgt at knytte Socialstatistiken til det statistiske Centralbureau, der allerede for flere Aar siden har udgivet en Række Monografier over Arbejds- og Indtægtsforhold, og hvor der nu fra 1. April 1903 er oprettet en særlig Afdeling for Arbejdsledighedsstatistik, hvis Meddelelser bære ovenanførte Titel.

— Den finske Bog om Tobaksindustrien er betegnet som »Arbejdsstatistik I«, og af Forordet erfarer man, at Æmnet for den næste Publikation vil blive den fabrik-mæssige Tekstilindustri. Hensigten er da aabenbart at forberede en regelmæssig Socialstatistik gennem Udarbejdelsen af en Række Specialundersøgelser, hver omfattende en enkelt Industrigren. Fordelen herved er iøjnefaldende: ved til en Begyndelse at koncentrere Arbejdet og Kræfterne om et enkelt Æmne, der bearbejdes i Dybden, bliver man fortrolig med Vanskelighederne og faar man Lejlighed til at gøre Erfaringer med Hensyn til Valget af Metode og Arbejdets hele praktiske Anordning. Paa den anden Side er det klart, at Omkostningerne ved saa-

danne Specialundersøgelser blive forholdsvis betydelige; den foreliggende Statistik vedrørende Finlands Tobaksindustri (omfattende kun 38 Arbejdssteder med tilsammen 2749 Arbejdere) har kostet 16,000 finske Mark = 11200 Kr., medens f. Eks. Bevillingen til den danske Haandværks- og Industritælling i 1897, der omfattede hele Danmarks Industri, kun udgjorde 12,000 Kr.

Betegnelsen Arbejdsstatistik dækker ikke Indholdet af det foreliggende Værk, i hvis Tekstafdeling der bl. a. meddeles en fyldig Oversigt over Tobakkens og Tobaksindustriens Historie, naturligvis med særligt Henblik paa Finland. Det egentlige arbejdsstatistiske Afsnit, der hviler paa et særdeles omfattende Oplysningsmateriale, behandler ikke alene selve Arbejdsforholdet og hvad dermed staar i Forbindelse (Løn, Arbejdstid, sanitære og hygiejniske Vilkaar o. s. v.), men ogsaa f. Eks. Arbejdernes Foreningsliv, deres Forhold til Forsikringsinstitutioner, deres Sprog- og Dannelsesforhold m. m. I det hele taget kan det siges, at man ved Planlæggelsen og Udførelsen af denne Undersøgelse har haft for Øje at give en saa vidt muligt udtømmende statistisk Skildring af den lille Befolkningsgruppe paa ca. 3000 Mennesker, der tjener Brødet i Finlands Tobaksfabriker.

— Om det svenske Kommerskollegiums Afdeling for Arbejdsstatistik har nærværende Tidsskrift bragt Meddelelser i en Artikel af Afdelingens Chef, Dr. Henning Elmquist (se Aargang 1903, Side 155 ff.). Den nye Institution er i meget en Efterligning af Frankrigs og Belgiens »Office du travail« eller det engelske »Labour Department«, og som disse sætter den sig i Rapport til Offentligheden gennem Udgivelsen af et Tidsskrift. Indholdet af de svenske »Meddelanden« er for en væsentlig Del Oplysninger, der skaffes til Veje gennem lokale Korrespondenter rundt om i Landets forskellige Egne, saaledes Oversigter over Detailpriserne paa Levnedsmidler, Huslejepriser, Arbejdsforholdene i de enkelte Fag og paa de forskellige Pladser m. m. Ved Siden heraf bringes ud-

førlige Beretninger om offentlige Arbejdsanvisningskontorers Virksomhed (ogsaa i Nabolandene), om Strejker og Lockouts, om faglige Foreninger for Arbejdere og Mestre o. s. fr. Adskillige af disse Meddelelser synes at maatte være af praktisk Interesse ogsaa paa denne Side Sundet.

— Den nærmeste Anledning til Oprettelsen af en Afdeling for Arbejdsledighedsstatistik ved det norske Centralbureau var et fra Arbejdsløse i Kristiania i Vinteren 1901—02 fremkommet Andragende til Stortinget. Efter en vidtløftig Drøftelse af Sagen har man nu indført en Ordning, der gaar ud paa, at der, ved Siden af egentlige Tællinger af de Arbejdsløse med længere Tids Mellemlum, skal udarbejdes maanedlige Beretninger paa Grundlag af Meddelelser fra Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer, fra de offentlige Kontorer for Arbejdsanvisning o. s. v. Oplysningerne gives for hvert enkelt Fag og Lokaltet i større Udførlighed end det synes nødvendigt for Formaalet, men det tør vel antages, at den endelige Form for de maanedlige Meddelelser endnu ikke er fastslaaet.

A. J.